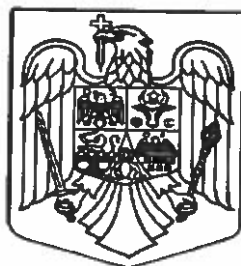

ROMÂNIA

**CONSILIUL SUPERIOR AL
MAGISTRATURII
PLENUL**

**HOTĂRÂREA nr. 33
din 12 ianuarie 2016**

Prin punctul de vedere al Direcției Legislație, documentare și contencios nr. 27692/2015, a fost supusă analizei Plenului Consiliului Superior al Magistraturii problema compatibilității funcțiilor de judecător și procuror cu cea de președinte al unei Case de Ajutor Reciproc destinată salariaților din justiție.

Incompatibilitățile și interdicțiile impuse judecătorilor și procurorilor sunt stabilite prin lege, fiind expres și limitativ prevăzute.

Astfel, potrivit art. 125 alin. (3) din Constituția României, republicată, „funcția de judecător este incompatibilă cu orice altă funcție publică sau privată, cu excepția funcțiilor didactice din învățământul superior”, dispoziții similare fiind prevăzute în art. 132 alin. (2) și în privința procurorilor.

Relevante sub aspectul analizat sunt și prevederile art. 5 și ale art. 8 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în conformitate cu care:

„Art. 5 - (1) Funcțiile de judecător, procuror, magistrat-asistent și asistent judiciar sunt incompatibile cu orice alte funcții publice sau private, cu excepția funcțiilor didactice din învățământul superior, precum și a celor de instruire din cadrul Institutului Național al Magistraturii și al Școlii Naționale de Grefieri, în condițiile legii.

(2) Judecătorii și procurorii sunt obligați să se abțină de la orice activitate legată de actul de

justiție în cazuri care presupun existența unui conflict între interesele lor și interesul public de înfăptuire a justiției sau de apărare a intereselor generale ale societății, cu excepția cazurilor în care conflictul de interese a fost adus la cunoștință, în scris, colegiului de conducere al instanței sau conducătorului parchetului și s-a considerat că existența conflictului de interese nu afectează îndeplinirea imparțială a atribuțiilor de serviciu.

(3) Judecătorii, procurorii, magistrații-asistenți și personalul auxiliar de specialitate sunt obligați să dea, anual, o declarație pe propria răspundere în care să menționeze dacă soțul, rudele sau afinii până la gradul al IV-lea inclusiv exercită o funcție sau desfășoară o activitate juridică ori activități de investigare sau cercetare penală, precum și locul de muncă al acestora. Declarațiile se înregistrează și se depun la dosarul profesional.

.....
Art. 8 - (1) Judecătorilor și procurorilor le este interzis:

- a) să desfășoare activități comerciale, direct sau prin persoane interpuse;
- b) să desfășoare activități de arbitraj în litigii civile, comerciale sau de altă natură;
- c) să aibă calitatea de asociat sau de membru în organele de conducere, administrare sau control la societăți civile, societăți comerciale, inclusiv bănci sau alte instituții de credit, societăți de asigurare ori financiare, companii naționale, societăți naționale sau regii autonome;
- d) să aibă calitatea de membru al unui grup de interes economic.

(2) Prin derogare de la prevederile alin. (1) lit. c), judecătorii și procurorii pot fi acționari sau asociați ca urmare a legii privind privatizarea în masă."

Dispozițiile Legii nr. 303/2004 referitoare la cazurile de incompatibilitate și interdicțiile stabilite pentru judecători și procurori sunt reluate și în Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 328/2005.

Așadar, incompatibilitățile și interdicțiile impuse judecătorilor și procurorilor sunt reglementate atât la nivel constituțional, cât și în legislația infraconstituțională, stabilindu-se interdicția exercitării acestor funcții concomitent cu orice altă funcție publică sau privată, cu excepția funcțiilor didactice din învățământul superior, precum și a celor de instruire din cadrul Institutului Național al Magistraturii și al Școlii Naționale de Grefieri.

Activitatea caselor de ajutor reciproc este reglementată de Legea nr. 122/1996 privind regimul juridic al caselor de ajutor reciproc ale salariaților și al uniunilor acestora, republicată, de O.G. nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările ulterioare și de Legea nr. 93/2009 privind instituțiile financiare nebancare.

Potrivit art. 1 alin. (1) din Legea nr. 246/2005, casele de ajutor reciproc ale salariaților sunt asociații fără scop patrimonial, organizate pe baza liberului consimțământ al salariaților, în vederea sprijinirii și întrajutorării financiare a membrilor lor. Art. 2 alin. (1) stabilește că obiectul de activitate al caselor de ajutor reciproc ale salariaților îl constituie acordarea de împrumuturi cu dobândă către membrii acestora. Dobânda la împrumuturi se reîntoarce la fondul social al membrilor, după deducerea cheltuielilor statutare, iar, potrivit art. 5, casele de ajutor reciproc ale salariaților și uniunile acestora se constituie, se organizează și funcționează ca persoane juridice potrivit dispozițiilor acestei legi, precum și ale O.G. nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 246/2005, cu modificările ulterioare.

Potrivit art. 38 din Legea nr. 93/2009 privind instituțiile financiare nebancare, casele de ajutor reciproc desfășoară activitate de creditare cu respectarea următoarelor condiții: a) înscrierea în Registrul de evidență; b) păstrarea modului de organizare, funcționare și asociere, potrivit prevederilor legislației speciale care le reglementează activitatea; c) activitatea de creditare desfășurată se limitează la cea prevăzută la art. 14 alin. (1) lit. e); d) sursele de finanțare se limitează la cele prevăzute de legile speciale care le reglementează activitatea.

Art. 20 din O.G. nr. 26/2000 prevede că organele asociației sunt adunarea generală, consiliul director și cenzorul sau, după caz, comisia de cenzori.

Deși președintele nu se regăsește printre organele prevăzute de lege și, la sesizarea formulată, nu s-a atașat și statutul Casei de Ajutor Reciproc a salariaților din sistemul judiciar, este evident că aceasta reprezintă o funcție de conducere, probabil stabilită prin statut.

De principiu, președintele ar reprezenta Casa de Ajutor Reciproc în raporturile juridice cu terții și cu propriii membri și ar trebui să colaboreze cu celelalte organe de conducere, respectiv adunarea generală și consiliul director. Potrivit legii, printre atribuțiile adunării generale se numără stabilirea strategiei și a obiectivelor generale ale asociației, aprobarea bugetului de venituri și cheltuieli și a bilanțului contabil, alegerea și revocarea membrilor consiliului director, alegerea și revocarea cenzorului sau, după caz, a membrilor comisiei de cenzori, înființarea de filiale, modificarea actului constitutiv și a statutului, dizolvarea și lichidarea asociației, precum și stabilirea destinației bunurilor rămase după lichidare, orice alte atribuții prevăzute în lege sau în statut. Potrivit art. 24 alin. (1) și (2) din O.G. nr. 26/2000, consiliul director asigură punerea în executare a hotărârilor adunării generale. El poate fi alcătuit și din persoane din afara asociației, în limita a cel mult o pătrime din componența sa. În exercitarea competenței sale, consiliul director: a) prezintă adunării generale raportul de activitate pe perioada anterioară, executarea bugetului de venituri și cheltuieli, bilanțul contabil, proiectul bugetului de venituri și cheltuieli și proiectul programelor asociației; b) încheie acte juridice în numele și pe seama asociației; c) aprobă organigrama și politica de personal ale asociației, dacă prin statut nu se prevede altfel; d) îndeplinește orice alte atribuții prevăzute în statut sau stabilite de adunarea generală.

Deoarece nu a fost depus statutul casei de ajutor reciproc, competențele președintelui pot fi apreciate doar prin prisma atribuțiilor celorlalte organe de conducere.

Or, din toate aspectele menționate, este evident că în îndeplinirea mandatului astfel încredințat, președintele casei de ajutor reciproc se află în exercitarea unei funcții publice sau private în sensul vizat de art. 5 alin. (1) din Legea nr. 303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Mai mult, casa de ajutor reciproc este asimilată unei instituții financiare nebancare, existând dispoziții specifice în Legea nr. 93/2009, iar președintele evident ocupă o funcție de conducere în cadrul acesteia. Or, potrivit art. 8 alin. 1 lit. c) din Legea nr. 303/2004, judecătorilor și procurorilor le este interzis să aibă calitatea de asociat sau de membru în organele de conducere, administrare sau control la societăți civile, societăți comerciale, inclusiv bănci sau alte instituții de credit, societăți de asigurare ori financiare, companii naționale, societăți naționale sau regii autonome.

De asemenea, din cuprinsul Avizului nr. 3 al Consiliului consultativ al judecătorilor europeni (CCJE) în atenția Comitetului de miniștri al Consiliului Europei asupra principiilor și regulilor privind imperativele profesionale aplicabile judecătorilor și în mod deosebit a deontologiei, comportamentelor incompatibile și imparțialității, se desprinde ideea că regulile de conduită profesională trebuie să le ceară judecătorilor să evite orice activități de natură să dea naștere unor conflicte de interese. În acest

scop, ei ar trebui să se abțină de la orice activitate profesională suplimentară care le-ar putea periclita imparțialitatea.

Față de dispozițiile invocate, Plenul constată că funcțiile de judecător și procuror sunt incompatibile cu cea de președinte al unei case de ajutor reciproc.

În plus, prin Hotărârea nr. 1200 din 10 noiembrie 2015, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a stabilit cu valoare de principiu că funcția de judecător sau procuror nu este compatibilă cu cea de președinte al comitetului de părinți al unei unități de învățământ. Având în vedere situația de fapt și considerentele care au stat la baza acestei hotărâri, soluția se impune cu atât mai mult și în cazul prezentei analize.

Față de considerentele expuse, în temeiul dispozițiilor art. 23 alin. (1) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările ulterioare, prin vot direct și secret,

PLENUL CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII HOTĂRĂȘTE:

Art. 1 – Funcțiile de judecător și procuror sunt incompatibile cu funcția de președinte al unei case de ajutor reciproc.

Art. 2 – Prezenta hotărâre se publică pe pagina de internet a Consiliului Superior al Magistraturii.

Data în București, la data de 12 ianuarie 2016

**Președinte,
Judecător Mircea Aron**

